

دانشنامه فقه

ترجمه ای فارسی الموسوعة الفقهية

مبحث: فقه اسلامی

مترجم: دینار احمد نعمتی

نشر

www.ketab.ir

وزارت اوقاف و شئون اسلامی

دکتر احمد نعمتی

ترجمه فارسی: موسوعة الفقهية

دانشگاه قم

نشر احسان ۱۳۹۱

مشخصات ظاهري: ۱۶۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۱۵۰-۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۱۳۴۴

www.ketab.ir

دانشنامه فقه

مؤلف: وزارت اوقاف و شئون اسلامی کویت

مترجم: دکتر محمد جمعی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: مهارت

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۱۵۰-۰

www.ketab.ir

فهرست

۵۳.....	منابع اجتهاد.....	۱۹.....	مقدمه.....
۵۳.....	أ - مسأله‌ی نخست: پیرامون اصل سنت.....	۲۱.....	فقه اسلامی.....
۵۶.....	ب - مسأله‌ی دوم.....	۲۱.....	تعریف فقه در لغت.....
۵۷.....	تقسیمات فقه.....	۲۲.....	تعریف فقه نزد اصولیان.....
۵۷.....	أ - اقسام مسائل فقه به اعتبار دلایل آن.....	۲۴.....	تعریف فقه از نظر فقیهان.....
۵۸.....	ب - اقسام فقه به اعتبار موضوعات آن.....	۲۵.....	الفاظ و عباراتی که با لفظ فقه ارتباط دارند.....
	ج - تقسیم فقه به اعتبار حکمت و فلسفه‌ی آن.....	۳۰.....	تفاوت میان فقه اسلامی و قانون وضعی.....
۵۹.....	۳۳.....	ادوار فقه اسلامی.....
۶۱.....	تعریف موسوعه‌ی فقهی.....	۳۳.....	دوره‌ی اول: عصر نبوت.....
۶۳.....	تعریف موسوعه «.....».....	۳۵.....	دوره‌ی دوم: عصر صحابه.....
۶۴.....	اهداف موسوعه‌ی فقهی.....	۳۷.....	دوره‌ی سوم: عصر تابعین.....
۶۵.....	تاریخ موسوعه‌ی فقهی.....		دوره‌ی چهارم: عصر صفار تابعین و کبار تابع
۶۶.....	مراحل پروژه‌ی موسوعه فقهی کویت.....	۴۱.....	تابعین:.....
۶۶.....	نخست: نقش پیشین این پروژه.....	۴۲.....	دوره‌ی پنجم: عصر اجتهاد.....
۶۷.....	دوم - دور کنونی پروژه.....	۴۳.....	علم اصول فقه.....
۶۷.....	محتویات موسوعه.....	۴۴.....	طبقات مجتهدان و فقیهان.....
۶۷.....	موضوع موسوعه.....		ابقا و پایدار ماندن مذاهب و انتشار آن در
۶۸.....	آنچه خارج از موسوعه است.....	۴۹.....	ممالک اسلامی.....
۶۸.....	أ - موارد قانونی.....	۵۰.....	تقلید.....
۶۹.....	ب - ترجیح شخصی.....		سد باب اجتهاد [یا بستن اندیشه‌ی استنباط
۶۹.....	ج - مناقشات (بحث و بررسی‌های) مذهبی.....	۵۱.....	احکام].....

ملحقات موسوعه	۶۹	مبحث سوم: میزان زیادی آب چاه، تأثیر
ا- شرح حال بزرگان	۶۹	آمیختگی آن با اشیای پاک و حکم فرورفتن
ب- اصول فقه و متعلقات آن	۷۰	انسان در چاه با بدن پاک و یا متنجس
ج- مسائل و قضایای جدید- مستحدثه- ...	۷۱	حکم فرورفتن انسان در آب چاه
د- بررسی لغات و اصطلاحات غریب فقهی	۷۲	مبحث چهارم: افتادن در چاه و تأثیر آن در رابطه
شیوهی نگارش موسوعه	۷۳	با طهارت و نجاست آب
ترتیب الفبائی موسوعه	۷۳	مبحث پنجم: پاک ساختن چاه‌های آب و حکم
تصنیف اصعراحات فقهی - دسته‌بندی کردن	۷۴	فرورفتن آب چاه‌ها در زمین
اصطلاحات فقهی	۷۴	مبحث ششم: چاه‌هایی که دارای احکام ویژه‌ای
بیان رویکردهای فقهی	۷۷	هستند
اسلوب نگارش موسوعه در منابع	۷۸	چاه‌های سرزمین عذاب و قهر خدا
دلایل و استخراج آنها	۷۹	آید
پایان	۸۰	تعریف
۱	۸۱	حکم اجمالی
أئمة	۸۱	جایگاه تحقیق
تعریف	۸۱	آبق
معانی مختلف در اصطلاح ائمه	۸۱	آبق
حکم اجمالی	۸۲	تعریف
آباء	۸۳	الفاظ مرتب
تعریف	۸۳	حکم اجمالی و جایگاه تحقیق
حکم اجمالی	۸۴	آجن
جایگاه بحث:	۸۴	تعریف
آبار- چاه‌ها	۸۵	حکم اجمالی
مبحث اول: تعریف آبار و بیان احکام عمومی	۸۵	جایگاه تحقیق
آن	۸۵	آداب الخلاء
مبحث دوم: کندن چاه‌ها در جهت احیای موات	۸۵	آذر
و تعلق حق الناس با آب آن چاه‌ها	۸۵	تعریف
نخست: کندن چاه، جهت احیای موات	۸۵	حکم اجمالی و جایگاه تحقیق
دوم: ارتباط حق مردم نسبت به آب چاه‌ها ..	۸۶	آدمی

تعریف.....	۱۰۸	مبحث سوم: حکم پرداخت صدقات به موالی	۱۰۸
حکم اجمالی.....	۱۰۸	آل بیت.....	۱۱۹
جایگاه بحث.....	۱۰۹	پرداخت زکات - صدقه- هاشمی به شخص	۱۲۰
آسین.....	۱۰۹	هاشمی.....	۱۲۰
آفاقی.....	۱۰۹	حکم هاشمی عامل صدقات و پرداخت مزد او	۱۲۰
تعریف.....	۱۰۹	از خود صدقه - زکات -	۱۲۰
حکم اجمالی.....	۱۰۹	مبحث چهارم: غنایم و فیه و حق آل بیت از آن	۱۲۱
اول: در احرام از میقات.....	۱۰۹	ها.....	۱۲۱
دوم: در طواف الرداء و طواف القدوم.....	۱۱۰	حق آل بیت در غنیمت و فیه.....	۱۲۱
سوم: در قرآن و تسبیح.....	۱۱۰	مبحث پنجم: حکم صلوات بر آل نبی ﷺ.....	۱۲۲
آفة.....	۱۱۰	آل بیت و امامت کبری و صغری.....	۱۲۳
تعریف.....	۱۱۰	۱۷- حکم سب آل بیت.....	۱۲۳
حکم اجمالی.....	۱۱۰	کسی خود را به دروغ به آل بیت پیامبر انتساب	۱۲۴
جایگاه بحث.....	۱۱۰	دهد.....	۱۲۴
آکلة.....	۱۱۰	آلة.....	۱۲۴
آل.....	۱۱۱	تعریف.....	۱۲۴
مبحث اول: معنای لغوی و اصطلاحی آل.....	۱۱۱	نخست حکم تکلیفی در رابطه با استعمال	۱۲۴
تعریف.....	۱۱۱	آلات.....	۱۲۴
معنی آل در اصطلاح فقها.....	۱۱۲	آلات لهر و بازن.....	۱۲۵
مبحث دوم: احکام آل در مبحث وقف و	۱۱۲	آلت ذبح و شمار.....	۱۲۵
وصیت.....	۱۱۲	آلات- ابزار- جهاد.....	۱۲۵
منظور از آل محمد ﷺ به عموم.....	۱۱۴	ابزارهای تحقق قصاص و قطع سر سرقت.....	۱۲۶
حکم دریافت کننده ی آل بیت از زکات واجب	۱۱۵	ابزار تازیانه در حدود و تعزیرات.....	۱۲۶
.....	۱۱۵	دوم: ابزار کار و زکات.....	۱۲۶
حکم دریافت آل از کفارات، نذور، جزای شکار	۱۱۷	سوم: آلت قتل عدوان و تأثیر آن در تحدید نوع	۱۲۷
در حرمین، عشر اراضی و محصولات وقف	۱۱۷	جنایت.....	۱۲۷
.....	۱۱۷	آمة.....	۱۲۷
حکم دریافت آل محمد از صدقه ی تطوع -	۱۱۸	تعریف.....	۱۲۷
مستحبی و نافله-.....	۱۱۸	الفاظ مرتبط با این اصطلاح.....	۱۲۷

- حکم اجمالی ۱۲۸
- جایگاه بحث ۱۲۸
- آمین ۱۲۸
- معنای آمین و لغاتی که در این باره روایت شده‌اند: ۱۲۸
- حقیقت آمین گفتن ۱۲۹
- صفت و یا حکم تکلیفی آمین گفتن ۱۲۹
- قرآن و واژه «آمین» ۱۲۹
- جایگاه آمین گفتن ۱۲۹
- نخست: آمین گفتن در نماز ۱۲۹
- ارتباط آمین گفتن با سایر اعمال ۱۳۰
- جوایب شنیداری ۱۳۱
- آمین گفتن سری است یا جهری ۱۳۱
- مقارنه و تبعیت در آمین گفتن ۱۳۱
- فاصله میان «وَلَا الضَّالِّينَ» با «آمین» ۱۳۱
- تکرار «آمین» و اضافاتی بعد از آن: ۱۳۳
- ترک آمین گفتن ۱۳۳
- آمین گفتن مأموم به خاطر آمین گفتنش بر قرانت امام باعث قطع قرانت اش نمی‌گردد: ۱۳۳
- آمین گفتن به دنبال قرانت فاتحه در خارج از نماز ۱۳۴
- آمین گفتن در قنوت ۱۳۴
- دوم: آمین گفتن در خارج از نماز ۱۳۵
- آمین گفتن به مناسبت دعای خطیب و واعظ ۱۳۵
- آمین گفتن بر دعای استسقاء ۱۳۵
- آمین گفتن بر دعاهاى دنبال نماز ۱۳۶
- آینه ۱۳۶
- نخست: تعریف ۱۳۶
- دوم: احکام ظروف به اعتبار استعمال آن ۱۳۶
- با توجه به عین و ماده‌ی - ظرف - ۱۳۶
- نوع اول: ظرف طلائی و نقره‌ای ۱۳۷
- نوع دوم: حکم ظرف مُفَضَّض و مُضَيَّب - نقره‌ای و روکش دار شده با نقره -: ۱۳۸
- نوع سوم: ظروف روکش دار شده با طلا و نقره: ۱۳۹
- نوع چهارم: حکم ظرف‌های نقره و گران بها از غیر طلا و نقره ۱۳۹
- نوع پنجم: درباره‌ی حکم ظروف چرمین: ۱۴۰
- نوع ششم: ظرف‌های ساخته شده از استخوان ۱۴۱
- نوع هفتم: حکم ظرف‌های غیر از آنچه بیان شد: ۱۴۳
- حکم استفاده از ظرف نامسلمانان ۱۴۳
- سوم: حکم نگهداری ظروف طلائی و نقره‌ای در استعمال ۱۴۵
- چهارم: حکم اتلاف ظرف طلائی و نقره‌ای ۱۴۵
- پنجم: زکات ظرف طلائی و نقره‌ای ۱۴۵
- آیة ۱۴۶
- آیة ۱۴۶
- تعریف ۱۴۶
- حکم اجمالی آیه ۱۴۶
- جایگاه بحث ۱۴۶
- سجده تلاوت ۱۴۷
- حکم آیه در موارد جداگانه ۱۴۷
- أب ۱۴۷
- تعریف ۱۴۷

- حکم اجمالی اب ۱۴۷
- دسته‌ی دوم: اباحه‌ی مورد اذن شارع بر وجه ۱۴۷
- جایگاه بحث ۱۴۸
- انتفاع فقط ۱۵۶
- اباحه ۱۴۸
- اباحه‌ی مأذون به از جانب بندگان ۱۵۶
- تعریف ۱۴۸
- اباحه‌ی استهلاکی ۱۵۶
- الفاظ مرتبط با اباحه ۱۴۹
- اباحه‌ی انتفاعی ۱۵۶
- جواز ۱۴۹
- اقسام اباحه ۱۵۷
- حلال ۱۴۹
- أ- تقسیم اباحه از جهت منابع - مصادر - ۱۵۷
- ب- تقسیم اباحه به اعتبار کلی و جزئی ... ۱۵۷
- تخیر ۱۵۰
- آثار اباحه ۱۵۸
- غفو ۱۵۱
- ۱- رفع گناه و حرج ۱۵۸
- ۲- توانایی بر تملک نسبت به عین و اختصاص ۱۵۸
- نسبت به منفعت ۱۵۸
- حق اباحه از آن کیست؟ ۱۵۲
- ارتباط اباحه با ضمانت ۱۵۹
- أ- شارع ۱۵۲
- ب- بندگان ۱۶۰
- دلیل اباحه و اسباب آن ۱۶۰
- أ- بقاء بر اصل: - اصل بقای شی بر حالت سابق خود - ۱۵۳
- ب- جهل نسبت به حکم چیزی ۱۵۳
- راه‌های شناخت اباحه ۱۵۴
- أ- نص ۱۵۴
- ب- بعضی از اسباب رخصت ۱۵۴
- ج- نسخ ۱۵۴
- د- عرف ۱۵۴
- ه- استصلاح (مصلحت مرسله) ۱۵۴
- متعلقات اباحه ۱۵۵
- اباحه مأذون به از جانب شارع ۱۵۵
- دسته اول: اباحه‌ی مورد اذن شارع بر وجه ۱۶۴
- تملک و استهلاک ۱۵۵
- گریختن برده از دست گیرنده‌ی آن ۱۶۴
- حکم تلیفی اباق ۱۶۱
- اباق بندگان به تعلق می‌یابد؟ ۱۶۱
- گرفتن ابق (عبدا کرم) ۱۶۱
- حکم دست‌گیرندگی ابق فراری - ابق ۱۶۲
- حکم مخارج ابق در مدت ماندن ایشان نزد گیرنده‌ی آن ۱۶۲
- ضمانت آن چه ابق اتلاف می‌کند ۱۶۳
- دیه‌ی ابق از آن چه کسی است؟ ۱۶۳
- در چه زمانی فروختن ابق جایز می‌باشد؟ ۱۶۳
- فراورشدن در عبد - اباق - عیب به شمار می‌آید ۱۶۴
- گریختن برده از دست گیرنده‌ی آن ۱۶۴

- آزادکردن برده‌ی آبق قبل از استرداد آن به صاحبش ۱۶۴
- حکم جماعه در بازپس‌گیری بنده‌ی آبق - گریزان- ۱۶۴
- تصرفات آبق ۱۶۵
- ایباق- گریختن- عبد از غیر مالک و گیرنده‌اش ۱۶۵
- حکم ازدواج زن آبق- عبد فراری- ۱۶۵
- فراری شدن بردار غنیمت قبل از تقسیم آن ۱۶۵
- ادعای ملکیت برده، فرار آبق- و چه زمانی ملکیت آن ثابت می‌گردد ۱۶۶
- حکم پرداخت زکات فطریه برای برده آبق ۱۶۶
- ابانه ۱۶۷
- تعریف ۱۶۷
- حکم اجمالی ابانه ۱۶۷
- جایگاه بحث: ۱۶۷
- ابتداع ← بدعه ۱۶۸
- ابدال ۱۶۸
- تعریف ۱۶۸
- حکم اجمالی ابدال ۱۶۸
- جایگاه بحث ۱۷۰
- ابراء ۱۷۰
- تعریف ابراء ۱۷۰
- الفاظ مرتبط با ابراء ۱۷۰
- أ- برانت، مبارات و استبراء ۱۷۰
- ب- ابراء در معنای اسقاط: ۱۷۲
- ج- ابراء و هبه ۱۷۲
- د- ابراء و صلح ۱۷۳
- ه- ابراء و اقرار ۱۷۴
- و- ابراء و ضمان ۱۷۴
- ز- ابراء و خط ۱۷۴
- ح- ابراء و ترک ۱۷۵
- صفت ابراء (حکم تکلیفی ابراء) ۱۷۶
- اقسام ابراء ۱۷۸
- آیا ابراء اسقاط است یا تملیک؟ ۱۷۹
- غالب بودن یکی از دو معنای تملیک و اسقاط بر دیگری و یا مساوی هر دو در مفهوم ابراء ۱۷۹
- اختلاف حکم بر مبنای اختلاف اعتبار ۱۸۰
- ارکان ابراء ۱۸۱
- ۱- صیغه ۱۸۱
- ۲- مُبرِئ - ابراءکننده- و شرایط آن ۱۸۵
- وکل گرفتن جهت ابراء ۱۸۶
- ابراء در مرض موت ۱۸۷
- مُبرِئاً ابراءشونده- و شرایط آن ۱۸۷
- مُحلّ ابراء یا حق مورد ابراء- و شرایط آن ۱۸۸
- شرایط خوب ابراء ۱۸۹
- أ- شرط منافات نداشتن آن با شریعت ۱۸۹
- ب- شرط سابقیت ملک ۱۹۰
- ابراء پس از سقوط حق و یا پرداخت آن ۱۹۱
- ج- ابراء در ارتباط با وجوب حق و یا وجود سبب حق ۱۹۲
- موضوع ابراء ۱۹۵
- ابراء از دین ۱۹۵
- ابراء از عین ۱۹۵
- ابراء از حقوق ۱۹۶
- ابراء از حق دعوا ۱۹۷

- ۱۹۸..... انواع ابراء
 ۱۹۹..... شمولیت ابراء از نظر زمان و مقدار
 ۲۰۰..... سرایت ابراء نسبت به اشخاص
 ۲۰۱..... تعلیق، تقیید و اضافه در ابراء
 ۲۰۱..... ا- تعلیق ابراء بر شرط
 ۲۰۲..... ب- تقیید ابراء به شرط
 ۲۰۳..... ج- اضافه در ابراء
 ۲۰۳..... ابراء دین به شرط بعضی از آن
 ۲۰۴..... ابراء در مقابل حوضی- ابراء معوض-
 ۲۰۵..... رجوع از ابراء
 ۲۰۵..... بطلان و فساد ابراء
 ۲۰۶..... اثر ابراء
 ۲۰۸..... شنیدن دعوا پس از ابراء عام
 ۲۰۹..... اثر اقرار بعد از ابراء
 ۲۱۰..... ابراء
 ۲۱۰..... تعریف ابراء
 ۲۱۰..... حکم اجمالی ابراء
 ۲۱۰..... جایگاه بحث
 ۲۱۰..... اَبْرَص ← بَرَص
 ۲۱۰..... اِبْرِيسَم ← لباس
 ۲۱۰..... اِبْضَاع
 ۲۱۰..... تعریف
 ۲۱۱..... الفاظ مرتبط با اِضَاع
 ۲۱۱..... حکم تکلیفی اِضَاع
 ۲۱۱..... حکم تشریحی اِضَاع
 ۲۱۲..... صیغهی اِضَاع
 آنچه با لفظ مضاربه بر اِضَاع مترتب می‌گردد:
 ۲۱۳.....
 ۲۱۳..... صیغهی اِضَاع با الفاظ دیگر:
- اجتماع اِضَاع و مضاربه در یک عقد ۲۱۴
 شرایط صحت اِضَاع ۲۱۴
 مالک اِضَاع مال کیست؟ ۲۱۵
 اعتبار شرعی نسبت به مُبْضَع و تصرفات ایشان ۲۱۵
 حکم مالی که مُبْضَع برای خود خرید کند ۲۱۶
 حکم از بین رفتن مال و یا خسارت آن ۲۱۶
 اختلاف میان عامل با صاحب مال ۲۱۷
 پایان عقد اِضَاع ۲۱۹
 اِبْط ۲۱۹
 تعریف ۲۱۹
 حکم اجمالی ۲۲۰
 جایگاه بحث ۲۲۰
 اِبْطال ۲۲۰
 تعریف ۲۲۰
 الفاظ مرتبط با اِطال ۲۲۱
 ا- اِطال و فسخ ۲۲۱
 ب- اِطال و افساد ۲۲۱
 ج- اِطال و اِطال ۲۲۱
 حکم اجمالی اِطال ۲۲۲
 جایگاه بحث ۲۲۲
 اِبْطَح ۲۲۳
 تعریف ۲۲۳
 حکم اجمالی اِبْطَح ۲۲۳
 جایگاه بحث ۲۲۳
 اَبْكَم ۲۲۳
 تعریف ۲۲۳
 قاعده عمومی و حکم اجمالی اَبْكَم ۲۲۴
 جایگاه بحث ۲۲۴

۲۳۳.....	تعریف	۲۲۴	إبل.....
۲۳۳.....	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابن الخالة	۲۲۴	تعریف
۲۳۳.....	ابن السبیل	۲۲۴	حکم اجمالی
۲۳۳.....	تعریف	۲۲۵	جایگاه بحث
۲۳۴.....	حکم اجمالی ابن السبیل	۲۲۵	إبلاغ ← تبلیغ
۲۳۴.....	جایگاه بحث	۲۲۵	ابن.....
۲۳۴.....	ابن العمّ	۲۲۵	تعریف
۲۳۴.....	تعریف	۲۲۶	حکم اجمالی ابن.....
۲۳۴.....	حکم اجمالی ابن عمّ	۲۲۷	جایگاه بحث
۲۳۵.....	جایگاه بحث	۲۲۷	ابن الابن
۲۳۵.....	ابن العمّة	۲۲۷	تعریف
۲۳۵.....	تعریف	۲۲۷	الفاظ مرتبط با ابن
۲۳۵.....	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابن عمّه	۲۲۸	حکم اجمالی ابن الابن
۲۳۶.....	ابن اللیون	۲۲۸	جایگاه بحث
۲۳۶.....	تعریف	۲۲۸	ابن الاخ
۲۳۶.....	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابن لیون	۲۲۸	تعریف
۲۳۶.....	نکات ابن لیون	۲۲۸	حکم اجمالی ابن الاخ
۲۳۶.....	دیه ابن لیون	۲۳۰	جایگاه بحث
۲۳۷.....	ابن مخاض	۲۳۰	ابن الاخت: - پسر خواهر-
۲۳۷.....	تعریف	۲۳۰	تعریف
۲۳۷.....	حکم اجمالی ابن مخاض	۲۳۰	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابن الأخت
۲۳۷.....	أبنة.....	۲۳۱	ابن الاخت از ذوی الأرحام است:
۲۳۷.....	تعریف	۲۳۱	ابن البنت - پسر دختر-
۲۳۷.....	حکم اجمالی أبنة	۲۳۱	تعریف
۲۳۸.....	جایگاه بحث	۲۳۱	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابن البنت
۲۳۸.....	إبهام	۲۳۲	ابن الخال- پسر دانی-
۲۳۸.....	تعریف	۲۳۲	تعریف
۲۳۸.....	حکم اجمالی و جایگاه بحث ابهام	۲۳۲	حکم اجمالی و جایگاه بحث
۲۳۹.....	أبوان.....	۲۳۳	ابن الخالة.....

۲۵۰.....	اختلاف مجلس بر دو نوع است.....	۲۳۹.....	تعریف.....
۲۵۰.....	سجود سامع - شنونده -.....	۲۳۹.....	۲- حکم اجمالی و جایگاه بحث:.....
۲۵۰.....	صلوات بر پیامبر خدا ﷺ با اتحاد مجلس ..	۲۴۰.....	إِتِّبَاع.....
.....	آن چه اتحاد مجلس در آن به شرط گرفته شده	۲۴۰.....	تعریف.....
۲۵۱.....	است:.....	۲۴۰.....	الفاظ مرتبط با اتباع.....
.....	نخست: آن چه عقود و قراردادهای به اتحاد	۲۴۰.....	حکم اجمالی اتباع.....
۲۵۱.....	مجلس کامل می گردد:.....	۲۴۲.....	جایگاه بحث.....
۲۵۲.....	خيار قبول با اتحاد مجلس.....	۲۴۲.....	إِتِّجَار ← تجارة.....
۲۵۲.....	اتحاد مجلس با چه قطع می گردد؟.....	۲۴۲.....	اتحاد المجلس والنوع.....
۲۵۳.....	دوم- تقابض در اموال ربوی.....	۲۴۲.....	تعریف.....
۲۵۴.....	اتحاد مجلس در سلم:.....	۲۴۳.....	حکم اجمالی اتحاد جنس.....
۲۵۵.....	اتحاد مجلس در عقد ازدواج.....	۲۴۳.....	جایگاه بحث.....
.....	تداخل فدیة در احرام همراه با اتحاد مجلس:	۲۴۳.....	إِتِّحَادُ الْحُكْم.....
۲۵۶.....	۲۴۴.....	تعریف.....
۲۵۶.....	تداخل فدیة غیر جماع.....	۲۴۴.....	اتِّحَادُ السَّبَب.....
۲۵۷.....	تداخل فدیة جماع در احرام.....	۲۴۴.....	تعریف.....
۲۵۷.....	اتحاد مجلس در خلع.....	۲۴۴.....	الفاظ مرتبط با سبب.....
۲۵۸.....	اتحاد مجلس در رابطه با زن مُخَيَّرَة.....	۲۴۴.....	أ- سبب و علت.....
۲۵۹.....	تکرار طلاق در یک مجلس.....	۲۴۵.....	ب- اتحاد و تداخل.....
۲۶۱.....	فاصله میان طلاق و سبب آن.....	۲۴۵.....	حکم اجمالی اتحاد و تداخل اسباب.....
۲۶۱.....	تکرار طلاق غیر مدخول.....	۲۴۶.....	وقوع دو حکم با یک علت.....
۲۶۲.....	تکرار طلاق با عطف.....	۲۴۷.....	إِتِّحَادُ الْعِلَّة ← اتحاد السبب.....
۲۶۳.....	تکرار ایلاء در یک مجلس.....	۲۴۷.....	إِتِّحَادُ الْمَجْلِس.....
۲۶۳.....	اتحاد مجلس در ظهار.....	۲۴۷.....	تعریف.....
۲۶۴.....	إِتِّزَار ← ایتزار.....	۲۴۸.....	اتحاد مجلس در عبادات.....
۲۶۴.....	اتِّصَال.....	۲۴۸.....	۳- تجدید وضو با اتحاد مجلس.....
۲۶۴.....	تعریف.....	۲۴۹.....	تکرار قیء - استفراغ - در یک مجلس.....
۲۶۴.....	حکم عمومی اتصال.....	۲۴۹.....	حکم سجده های تلاوت در یک مجلس:.....
۲۶۴.....	حکم عمومی وصل.....	۲۴۹.....	اختلاف مجلس و انواع آن.....

تأثیر ائتلاف در تحقق قبض و اسقاط اجرت	۲۶۵	ائتکاء	۲۶۵
۲۸۳	۲۶۵	تعریف	۲۶۵
حدوث استرداد به سبب ائتلاف	۲۸۴	الفاظ مرتبط با ائتکاء	۲۶۵
۲۸۵	۲۶۵	حکم اجمالی ائتکاء	۲۶۵
ائتلاف به سبب سرایت	۲۸۵	جایگاه بحث:	۲۶۶
ائتلاف در نتیجه‌ی تصادم - برخورد -	۲۸۵	ائتلاف	۲۶۶
ائتلاف بعضی کالا در کشتی به خاطر سلامتی	۲۸۶	۲- الفاظ مرتبط با ائتلاف	۲۶۶
۲۸۶	۲۶۶	حکم تکلیفی ائتلاف	۲۶۷
ائتلاف اجیر و مستأجر در آن چه در اختیار دارند	۲۸۷	انواع ائتلاف	۲۶۸
۲۸۷	۲۶۸	ائتلاف مشروع و ناشروع	۲۶۸
ائتلاف اموال غصب شده	۲۸۸	نخست- ائتلاف مشروع که بقاء مشروعیت	۲۶۸
ائتلاف لقطه، ودیعه و عاریه	۲۸۸	آن وجود دارد	۲۶۸
۲۸۹	۲۶۸	دوم: ائتلاف مشروع که در ترتب بر ضمان آن	۲۶۸
ائتلاف تمام	۲۸۹	اختلاف است	۲۶۸
۲۸۹	۲۶۸	سوم: ائتلافی که مشروعیت آن مورد اختلاف	۲۶۸
تعریف	۲۸۹	است	۲۷۲
الفاظ مرتبط با اتمام	۲۸۹	چهارم: ائتلاف نامشروع که به عنوان این که حق	۲۷۲
۲۹۰	۲۷۲	الهی است، مستوجب مجازات می گردد:	۲۷۳
۲۹۰	۲۷۲	محل ائتلاف	۲۷۶
ائتلاف - تهمة	۲۹۰	طُرُق - راه‌های - ائتلاف	۲۷۷
۲۹۰	۲۷۲	ائتلاف به تسبب	۲۷۷
اثبات	۲۹۰	آن چه دواب - حیوان بارکش - سبب ائتلاف	۲۷۷
تعریف	۲۹۰	شوند	۲۷۸
مقصود از اثبات	۲۹۰	۳۳- ائتلاف موجب ضمان در دو حالت است:	۲۷۸
۲۹۰	۲۷۷		۲۸۰
چه کسی مکلف به اثبات است؟	۲۹۱	شرایط ضمان در اموال تلف شده	۲۸۰
۲۹۱	۲۷۷	چگونگی تضمین واجب در رابطه با ائتلاف	۲۸۲
آیا قضاوت در جهت اثبات حق، بستگی به	۲۹۲		۲۸۲
درخواست مدعی دارد؟	۲۹۲	اکراه بر ائتلاف و مضمون علیه	۲۸۲
۲۹۲	۲۷۸		۲۸۲
راه‌های اثبات دعوا	۲۹۲		۲۸۲
۲۹۲	۲۷۸		۲۸۲
اقرار	۲۹۳		۲۸۲
۲۹۳	۲۷۸		۲۸۲
حجیت اقرار	۲۹۳		۲۸۲
۲۹۳	۲۷۸		۲۸۲
مرتبه و درجه اقرار در میان راه‌های اثبات حق	۲۹۴		۲۸۲
۲۹۴	۲۷۸		۲۸۲
اقرار چگونه حاصل می‌شود؟ - صیغه اقرار -	۲۹۴		۲۸۲
۲۹۴	۲۷۸		۲۸۲

۳۱۴	قضایوت بر مبنای عرف و عادت	۲۹۵	شهادت
۳۱۴	اثر	۲۹۵	حکم شهادت
۳۱۴	تعریف	۲۹۵	دلیل مشروعیت شهادت
۳۱۵	الفاظ مرتبط با اثر	۲۹۵	میزان حجیت شهادت
۳۱۵	حکم اجمالی اثر	۲۹۶	قضایوت با شاهد و سوگند
۳۱۵	جایگاه بحث	۲۹۷	یمین - سوگند -
۳۱۵	اِثم	۳۰۰	چرا سوگند داده می‌شود؟
۳۱۵	تعریف	۳۰۰	استحلاف و یا درخواست سوگند
۳۱۶	الفاظ مرتبط با اِثم	۳۰۰	سوگند با چه مناسبت می‌گردد؟
۳۱۶	حکم اجمالی اِثم	۳۰۱	بر آن چه سونند - می‌شود
۳۱۶	أ- ترک فرض	۳۰۱	کفاره‌ی سوگند و مصالحه بر آن
۳۱۶	ب- ترک واجب	۳۰۲	تغلیط سوگند - یمین بر ائمه
۳۱۶	ج- ترک سنت مؤکده هرگاه شعائر اسلامی باشد	۳۰۳	تحالف
۳۱۶		۳۰۳	رد و نکول سوگند
۳۱۶	د- فعل حرام و مکروه	۳۰۴	نکول از سوگند
۳۱۶	تربیح مباح یا انجام دادن آن	۳۰۵	قضایوت قاضی با علم خود
۳۱۷	اِثم و عارض اهلیت	۳۰۷	قضایوت بر مبنای قرینه‌ی قاطع
۳۱۷	اِثم		قضایوت بر مبنای کتابت قاضی به قاضی دیگر
۳۱۷	إجابة	۳۰۸	
۳۱۷	تعریف		محل قضایوت به نوشته‌ی قاضی و شرط‌های آن
۳۱۷	الفاظ مرتبط با اجابة	۳۰۹	
۳۱۸	حکم اجمالی اجابة	۳۱۰	حجیت خط و مهر در حکم قضائی
۳۱۸	جایگاه بحث	۳۱۱	قضایوت بر مبنای قیافه‌شناس - قیاف -
۳۱۹	اجاره	۳۱۲	قضایوت و صدور حکم بر مبنای قرعه
۳۱۹	فصل اول تعریف اجاره و حکم آن	۳۱۲	قضایوت بر مبنای فراست
۳۱۹	تعریف اجاره		قضایوت و صدور حکم بر مبنای قول خبرگان -
۳۱۹	اجاره از نظر لزوم و عدم آن	۳۱۲	کارشناسان -
۳۲۰	واژه‌هایی که با اجاره ارتباط دارند	۳۱۳	قضایوت بر مبنای استصحاب
۳۲۰	بیع	۳۱۳	قضایوت بر مبنای قسامه

عاریه.....	۳۲۰	اجاره دادن مستأجر، عین مستأجره را به غیر
جعلیه.....	۳۲۰	موجر با اضافه..... ۳۴۲
استصناع.....	۳۲۱	مطلب دوم: احکام تبعی که موجر و مستأجر
صفت اجاره (حکم تکلیفی اجاره) و دلیل	۳۲۱	بدان ملتزم می‌باشند..... ۳۴۳
شرعی آن.....	۳۲۱	التزامات موجر..... ۳۴۳
فصل دوم ارکان عقد اجاره.....	۳۲۲	أ- تسلیم عین مستأجره..... ۳۴۳
پیش‌گفتار.....	۳۲۲	ب- ضمان غصب عین..... ۳۴۴
مبحث اول صیغه و شروط آن.....	۳۲۲	ج- ضمانت در عیوب اجاره..... ۳۴۵
صیغه.....	۳۲۲	التزامات - تعهدات - مستأجر..... ۳۴۵
اجاره با معاطات.....	۳۲۴	أ- پرداخت اجرت (و حق موجر در محبوس
تجزیو قطعی بودن اجاره و اضافه و تعلیق آن	۳۲۴	نمودن معقودعلیه)..... ۳۴۵
مبحث دوم درباره‌ی عاقدان و شرط آن عاقدان	۳۲۷	ب- استعمال عین بر حسب شرط یا عرف، و
عاقدان.....	۳۲۷	محافظت بر آن..... ۳۴۵
اجاره‌ی کودک.....	۳۲۷	ج- دست برداشتن مستأجر از عین مستأجره
مبحث سوم محل اجاره.....	۳۲۹	هنگام پایان اجاره..... ۳۴۶
مطلب نخست: منفعت عین اجاره داده شده	۳۲۹	فصل چهارم انقضا - پایان - اجاره..... ۳۴۶
.....	۳۲۹ ۳۴۷
شرط‌های انعقاد اجاره بر منفعت.....	۳۲۹	دوم - پایان اجاره به سبب اقاله - فسخ عقد -
معلوم بودن منفعت.....	۳۳۱ ۳۴۷
اجاره‌ی مشاع.....	۳۳۵	سوم - پایان اجاره به سبب هلاک و فنا شدن
مطلب دوم: اجرت - مزد.....	۳۳۵	مورد اجاره..... ۳۴۷
تأثیر اخلال در یکی از شرط‌های شرعی اجاره	۳۳۷	چهارم - فسخ اجاره به سبب عذر..... ۳۴۸
.....	۳۳۷	توقف فسخ اجاره، بر قضاوت و حکم قاضی..... ۳۵۰
فصل سوم احکام اجاره اصلی و تبعی.....	۳۳۹	پنجم - فسخ شدن اجاره با مرگ..... ۳۵۱
مطلب اول: احکام اجاره اصلی.....	۳۳۹	ششم - تأثیر بیع در عین مستأجره - اجاره داده
تملک منفعت، تملک اجرت و وقت آن.....	۳۳۹	شده..... ۳۵۲
اجاره دادن مستأجر، عین را به دیگری.....	۳۴۱	هفتم - فسخ اجاره به سبب عیب..... ۳۵۳
.....	۳۴۱	فصل پنجم اختلاف میان موجر و مستأجر
.....	۳۴۱ ۳۵۴

- فصل ششم چگونگی استعمال عین اجاره داده شده ۳۵۴
- فصل هفتم انواع اجاره بر حسب مأجور - اجاره داده شده ۳۵۵
- فرع اول: اجاره غیر حیوان ۳۵۵
- مبحث اول: اجاره‌ی اراضی ۳۵۵
- أ- اجاره‌ی زمین با آب و یا مرتع - چراگاه- ۳۵۶
- ب- اجاره‌ی زمین‌های کشاورزی ۳۵۶
- اجاره‌ی زمین - در مقابل بعضی از تولیدات آن ۳۵۷
- تعیین مدت در اجاره‌ی زمین کشاورزی ۳۵۸
- مقارنه‌ی صیغه‌ی اجاره با بعضی شروط ۳۵۸
- احکام متعلق به اجاره زمین کشاورزی ۳۵۸
- التزامات مؤجر ۳۶۰
- التزامات مستأجر ۳۶۱
- پایان اجاره زمین کشاورزی ۳۶۳
- مبحث دوم: اجاره‌ی خانه‌ها و ساختمان‌ها ۳۶۶
- تعیین منفعت در آن‌ها چگونه است؟ ۳۶۶
- التزامات مؤجر و مستأجر در اجاره‌ی خانه‌ها ۳۶۹
- فرع دوم: اجاره‌ی حیوان ۳۷۱
- فرع سوم: اجاره‌ی اشخاص ۳۷۲
- مطلب اول: اجیر خاص ۳۷۳
- اجاره بر معاصی و طاعات ۳۷۶
- پایان اجاره‌ی اجیر خاص ۳۸۰
- اجاره‌ی دایه - زن شیرده ۳۸۰
- اجاره‌ی کارگران در سیستم دولتی ۳۸۲
- مطلب دوم: اجیر مشترک ۳۸۳
- التزامات اجیر مشترک ۳۸۵
- تضمین اجیر مشترک ۳۸۵
- تقدیر و برآورد قیمت ضمان، اعتبار به چه زمانی است؟ ۳۸۶
- التزامات صاحب کار در مقابل اجیر مشترک ۳۸۷
- انواع اجیر مشترک ۳۸۸
- اجاره‌ی حجامت‌کننده، پزشک و ضمانت آنان ۳۸۸
- ضمانت حجامت‌کننده ۳۸۹
- اجاره بر حفر چاه‌ها ۳۹۱
- اجاره‌ی چوپان ۳۹۲
- اجاره جهت تعلیم دانش‌ها، فنون و صناعات ۳۹۳
- اجاره‌ی وسایل جدید نقلیه ۳۹۳
- اجاره‌ی اسب ۳۹۴
- اجازه ۳۹۴
- تعریف ۳۹۴
- نخست اجازه به معنی انتفاع - اجرا کردن - انجام دادن - ۳۹۴
- ارکان اجازه ۳۹۴
- أ- مجاز در تصرف ۳۹۵
- شخص مجاز در تصرف باید هنگام اجازه مالک در حال حیات باشد ۳۹۵
- ب- المجیز ۳۹۶
- ج- تصرف در محل و یا مورد اجازه ۳۹۸
- اجازه‌ی اقوال ۳۹۸

۳۹۸	اجازه‌ی چند عقد بر یک محل	۴۱۴	اهلیّت اجتهاد
۳۹۹	اجازه‌ی افعال	۴۱۵	درجات اجتهاد
۴۰۱	صیغه‌ی اجازه	۴۱۵	احکام تکلیفی اجتهاد از دیدگاه اصولیان ..
۴۰۳	آثار اجازه	۴۱۵	احکام تکلیفی اجتهاد از دیدگاه فقیهان ..
۴۰۳	ردّ اجازه	۴۱۶	أجر ..
۴۰۳	بازگشت از اجازه	۴۱۶	تعریف ..
۴۰۴	دوم: اجازه به معنی اعطاء است	۴۱۷	جایگاه بحث ..
۴۰۴	سوم: اجاز به معنی اذن در افتاء یا در تدریس	۴۱۷	أجر المثل ..
۴۰۴	چهارم: اجازه به معنی اذن در روایت	۴۱۷	أجر ..
۴۰۴	انواع اجازه نسبت به کتاب	۴۱۷	حکم اجمالی ..
۴۰۵	إجبار ..	۴۱۸	أجرة ..
۴۰۵	تعریف ..	۴۱۸	تعریف ..
۴۰۶	الفاظ مرتبط با اجبار	۴۱۸	حکم اجمالی ..
۴۰۷	حکم تکلیفی اجبار	۴۱۸	جایگاه بحث ..
۴۰۷	آن که حق اجبار را دارد	۴۱۸	أجرة المثل ..
۴۰۷	اجبار از طریق حکم شرعی	۴۱۹	انواع اجزاء ..
۴۰۸	اجبار از جانب ولی امر	۴۱۹	عنوان ..
۴۱۰	اجبار از جانب افراد	۴۱۹	الفاظ مرتبطة بالاجزاء ..
۴۱۳	اجتهاد ..	۴۱۹	جواز ..
۴۱۳	تعریف ..	۴۱۹	حلّ ..
۴۱۴	الفاظ مرتبط با اجتهاد	۴۱۹	حکم اجمالی و جایگاه بحث ..
۴۱۴	قیاس ..		شرح حال فقهایی که نامشان در مجلد یکم
۴۱۴	تحرّی ..	۴۲۱	آمده است ..
۴۱۴	استنباط ..		

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿الم﴾ ذَاكَ الْكِتَابَ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴾ ﴿ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مِمَّا آتَاكَ مِن قَبْلِكَ وَيَلَّاخِزَّةَ هُمْ يُوقِنُونَ ﴾ ﴿ أُولَٰئِكَ عَلَيْنَا هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ (بقره / ۱-۵)

خداوند، تو را به سبب فراگیر بردن نعمت است ثنا و ستایش می‌گوییم و در برابر نعمت‌های فراوانت تو را سپاس‌گزاریم و درود و سلام می‌فرستیم بر آخرین پیاوردت و سرورمان محمد که خداوند با او نعمت [اسلام] را کامل نمود و گرفتاری‌ها را از بین برد و با وی حجت را برپا داشت و اتمام حجت نمود؛ و نیز درود می‌فرستیم بر خاندان و یارانش و کسی که پیرو هدایت اوست و بر روس و است او حرکت می‌کند تا روز رستاخیز.

اما بعد

بی‌گمان دانش فقه اسلامی دارای اهمیت و جایگاه خاصی است که هیچ انکار کننده‌ای آن را انکار نمی‌کند؛ آن دانشی است که احکام کردار ما را از عبادت‌ها، معاملات بیان می‌نماید؛ هیچ مسلمانی که بر پایبندی بر دینش آزمند است از آن بی‌نیاز نیست. سراغداران اسلامی را در گوشه و کنار گیتی به طور پراکنده مشاهده می‌کنیم؛ از آن فریادی برمی‌خیزد که بر این باور است که بودن بازگشت به سوی خداوند و حاکم نمودن شریعت خداوند را فرامی‌خواند.

بر این پایه، وزارت اوقاف و شؤون اسلامی کویت به نمایندگی از دولت کویت بر این اندیشه شد که با سهیم شدن در یاری دادن و پشتیبانی فرهنگ اسلامی در مناطق گوناگون نام نیکی از خود برجای گذارد. برای به بار نشستن آن خواسته، دعوت‌گران را به مناطق گوناگون جهان فرستاد و برای چاپ کتاب‌های اسلامی و انتشار آن‌ها کوشش فراوانی نمود و نیز بر این باور بود که شایسته است به طرح موسوعه‌ی فقهی توجه ویژه شود؛ زیرا این امر فرصتی را برای علاقه‌مندان به شناخت احکام

دینشان فراهم و گنجینه‌های پراکنده اسلامی را با این دانش، که هیچ مسلمانی از آن بی‌نیاز نیست، گرد می‌آورد.

دولت کویت برای موفقیت و به نتیجه رسیدن این طرح از هیچ کوشش و تلاشی دریغ نورزید و بر این باور است که شریعت اسلامی آن را فرض و بیداری ایمانی آن را واجب نموده است. در اجرای این طرح مراحل و دوره‌هایی گذشت که پیش‌گفتار این کتاب برای شناساندن این موسوعه درباره‌ی آن سخن گفته و توضیح داده است. اکنون وزارت اوقاف و شؤون اسلامی دولت کویت نوبرانه این طرح را تقدیم می‌دارد. از خداوند پاک و منزه می‌خواهد آن را به بهترین شیوه به پایان برساند؛ همانا او تنها کسی است که برای کامل نمودن و به پایان بردن کردار شایسته و نیک از او یاری و استعانت می‌شود.

روشن است که آغاز هر کاری کوشش دوچندان و زمان طولانی را می‌طلبد تا سنگ زیربنای آن بر شالوده‌های استوار بنا نهاده شود.

طرح نگارش موسوعه آماده‌ی لازم‌های را بر گام‌های پی‌درپی می‌طلبد که حذف هیچکدام از آن‌ها ممکن نیست و آن‌ها عبارتند از: استخراج مصطلحات فقهی از مراجع و مصادر آن‌ها در کتاب‌های متعدد فقهی در مذاهب گوناگون، گردآوری و جدا نمودن این مصطلحات و کنار گذاشتن آن‌هایی که هیچ پیوند و ارتباطی با مصطلحات فقهی ندارند، دسته‌بندی این مصطلحات به اصلی، ارجاعی و اشاره‌ای، برنامه‌ریزی برای هر مصطلحی، طرح آن برای نوشتن اعم از داخلی یا خارجی و فرستادن آن به فقها در جهان اسلام - آنان که کار مناسب و دارای دیدگاه ثابت و استواری در فقه هستند - بازنگری علمی این مصطلحات، بازنگری به آن‌ها تا از دست بودن آن‌ها یقین حاصل شود و مورد اعتماد باشند. اخراج فنی و رعایت شیوه موسوعه‌نگاری علمی از فرستادن آن‌ها برای چاپ و نشر.

صورت این مجلد برای آن اندکی به تأخیر افتاد تا از ماده و اصل استخراج آن به شیوه‌ی که در مضمون و شکل‌اش خواسته می‌شود، یقین به دست آید.

مصطلحاتی هستند که آماده نمودن آن‌ها پایان یافته اما هنوز زمان نشر آن‌ها فرا نرسیده است، به سبب پابندی ما به رعایت ترتیب الفبایی به شیوه موسوعه‌نگاری. مصطلحات دیگری آماده شده‌اند اما به بازنگری علمی و اجرای مراحل گوناگونی که پیش از چاپ انجام می‌گیرند، نیاز دارند. پیش‌تر برخی از بحث‌ها آماده و به طور مقدماتی چاپ و برای جمع‌آوری دیدگاه‌ها از تمامی جهان اسلام درباره این بحث‌ها منتشر شده‌اند که به دوازده بحث می‌رسند و در آن‌ها به شیوه نهایی، که نگارش موسوعه فقهی بر آن پایه نگاشته می‌شود، پابندی نشده است.

وزارت اوقاف و شؤون اسلامی از هر نقد سازنده‌ای با آغوش باز استقبال می‌کند و وعده می‌دهد که این نقدها جای بررسی و گزینش و گلچین دارد؛ زیرا کمال تنها از آن خداوند است و بی‌بسته علما از قدیم و جدید مطالب علمی یکدیگر را بازنگری نموده و کاستی‌ها و خطاهای یکدیگر را اصلاح نموده‌اند، بی‌آنکه در دل‌های آنان نسبت به یکدیگر ناراحتی پدید آید، بی‌گمان سزاوار و شایسته است که از حق پیروی شود، و نیز وزارت از کارشناسان و متخصصان در فقه اسلامی امید و انتظار دارد که در نگارش بحث‌ها یا بازنگری آن‌ها با وزارت همکاری داشته باشد. وزارت در هر حالی به کوشش هر مجتهدی ارج می‌نهد.

پوشیده نیست که این همکاری خواسته شده به شتاب برای انجام این کار و محکم کاری در آن می‌انجامد.

دولت کویت، امر حکومت و مردمش از خداوند می‌خواهند که این کار را خالصانه برای رضای خود بپذیرد و آن را با نیکترین و کامل‌ترین شیوه به انجام رساند و پایان برد. دولت کویت همکاری و مشارکت خود را در این منافع به این شیوه‌یی که به نتیجه رسیده و بیرون آمده است و بر پایه‌ی آن بیرون خواهد آمد فرض کفایت می‌دارد که برای اجرای امر خداوند و همکاری برای انجام نیکی و تقوا به پا خاسته است. از خداوند خواسته می‌شود که همگی ما را به راه راست هدایت فرماید و در راه خیر گام‌های ما را استوار بدارد، همانا او شنای پندارنده دعا است.

شعبان ۱۴۰۰ هـ ق

وزارت اوقاف و شؤون اسلامی دولت کویت

تموز (یولیو) ۱۹۸۰ م